

Xây dựng, củng cố tổ chức cơ sở đảng ở Quảng Nam:

THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

NGUYỄN VĂN NAM *

TỈNH Quảng Nam có 225 chi, đảng bộ cơ sở xã, phường, thị trấn với hơn 24 nghìn đảng viên đang sinh hoạt, chiếm 68,18% tổng số đảng viên toàn tỉnh. Những năm qua, cùng với những thành tựu đã đạt được trên các lĩnh vực kinh tế - xã hội, an ninh - quốc phòng, công tác xây dựng, củng cố tổ chức cơ sở đảng ở xã, phường, thị trấn trong tỉnh đã đem lại những kết quả đáng kể, đó là:

Với chức năng là hạt nhân chính trị, lãnh đạo toàn diện các mặt công tác ở cơ sở, các tổ chức cơ sở đảng xã, phường, thị trấn đã kịp thời đưa đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước vào cuộc sống. Các chương trình phát triển kinh tế - xã hội được thực hiện có hiệu quả, góp phần quan trọng hoàn thành các mục tiêu, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh; đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân từng bước được cải thiện; bộ mặt nông thôn có những thay đổi rõ nét; tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội cơ bản được ổn định và giữ vững.

Hầu hết các tổ chức cơ sở đảng xã, phường, thị trấn đều tổ chức, sắp xếp các chi bộ trực thuộc theo địa bàn dân cư (thôn, khối phố) tạo điều kiện thuận lợi cho việc sinh hoạt, lãnh đạo

của tổ chức đảng. Nhiều nơi đã khắc phục tình trạng hạ thấp hoặc buông lỏng vai trò lãnh đạo của Đảng; thực hiện nghiêm các nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt đảng, đã xây dựng quy chế và làm việc theo quy chế.

Chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong những năm gần đây được nâng lên cả về trình độ văn hóa, lý luận chính trị và chuyên môn nghiệp vụ.

Phong cách, lề lối làm việc của cấp ủy từng bước được đổi mới. Các tổ chức đảng đã nâng cao nhận thức và trách nhiệm trong việc phấn đấu xây dựng chi bộ, đảng bộ trong sạch, vững mạnh, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của tình hình mới.

Tuy nhiên, vấn đề xây dựng, củng cố tổ chức cơ sở đảng vẫn còn những hạn chế, bất cập cần được khắc phục:

Một số nơi, cấp ủy chưa đề ra được những chủ trương, giải pháp phù hợp và đem lại hiệu quả trong phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương, chủ yếu là tổ chức thực hiện các nhiệm vụ do cấp trên giao nên việc lãnh đạo, chỉ đạo còn mang tính thụ động, thiếu sáng tạo.

Tỷ lệ tổ chức cơ sở đảng đạt trong sạch, vững mạnh vẫn còn thấp (năm 2004 là 57,30%). Một số tổ chức cơ sở đảng yếu kém kéo dài chậm được khắc phục; nội dung sinh hoạt chi bộ, nhất là các chi bộ thôn ở các huyện miền núi, vùng đồng bào dân tộc thiểu số chậm được đổi mới.

* Ủy viên Thường vụ Tỉnh ủy, Trưởng ban Tổ chức Tỉnh ủy Quảng Nam

Một số tổ chức cơ sở đảng chưa gắn công tác xây dựng Đảng với việc xây dựng chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể; chưa phát huy được sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị ở cơ sở nên phong trào tri tri, kinh tế chậm phát triển, đời sống của nhân dân còn khó khăn, làm cho một bộ phận nhân dân thiếu tin vào sự lãnh đạo của Đảng. Một số nơi chưa coi trọng việc xây dựng các chi bộ thôn, khối phố vững mạnh.

Đội ngũ cán bộ, đảng viên tuy có những mặt tiến bộ, nhưng vẫn còn nhiều mặt hạn chế. Một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa thật sự gắn bó với nhân dân, thiếu trách nhiệm trong công việc, thậm chí có những đồng chí giảm sút ý chí chiến đấu, quan liêu, tiêu cực; chất lượng đội ngũ cán bộ bầu cử và cán bộ chuyên trách chuyên môn còn nhiều bất cập.

Những hạn chế nêu trên có nhiều nguyên nhân, nhưng chủ yếu tập trung vào những nguyên nhân sau:

Thứ nhất, một số cấp ủy nhận thức chưa đầy đủ về vai trò, vị trí của tổ chức cơ sở đảng ở xã, phường, thị trấn. Hơn nữa do không nắm vững chức năng, nhiệm vụ của tổ chức cơ sở đảng nên trong quá trình lãnh đạo còn bộc lộ nhiều mặt yếu kém, dẫn đến chất lượng, hiệu quả công việc không cao.

Thứ hai, đội ngũ cán bộ, đảng viên, trước hết là những người giữ các chức danh chủ chốt trong cấp ủy, chính quyền, các đoàn thể và các ban, ngành ở một số nơi, phần lớn chưa được đào tạo chuẩn hóa về văn hóa, lý luận chính trị và chuyên môn nghiệp vụ; có tư tưởng trông chờ, ỷ lại sự hỗ trợ của cấp trên; chưa quy tụ được sự đồng thuận trong cấp ủy; sự lãnh đạo của Đảng đối với chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể còn nhiều hạn chế, không phát huy được sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị trong quá trình thực hiện các nhiệm vụ ở địa phương, cơ sở.

Thứ ba, công tác lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra của cấp ủy cấp trên trực tiếp ở một số nơi chưa thường xuyên, thiếu sâu sát, chưa có những giải pháp kịp thời. Do vậy, có chi bộ, đảng bộ yếu kém nhiều năm liền chưa được kiện toàn,

củng cố; tổ chức đảng ở nơi đó chưa phát huy được vai trò lãnh đạo, chưa thể hiện được vai trò là hạt nhân chính trị ở cơ sở.

Thứ tư, trung ương chậm bổ sung, sửa đổi về quy định chức năng, nhiệm vụ của tổ chức cơ sở đảng ở xã, phường, thị trấn cho phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ của thời kỳ mới.

Để bảo đảm xây dựng các chi bộ, đảng bộ cơ sở xã, phường, thị trấn trong sạch, vững mạnh đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, theo chúng tôi, cần triển khai thực hiện tốt các giải pháp sau:

1 - *Thường xuyên làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ, đảng viên và nhân dân*, đồng thời quán triệt sâu sắc phương châm toàn Đảng làm công tác tư tưởng. Trước hết, người đảng viên phải nâng cao nhận thức về chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, thông suốt các chủ trương, đường lối của Đảng để làm công tác tư tưởng đối với quần chúng. Mặt khác, cần xây dựng một đội ngũ làm công tác tư tưởng ở cơ sở. Cấp ủy lựa chọn những đảng viên có năng lực, trình độ, vừa am hiểu phong tục, tập quán ở cơ sở để tham gia vào đội ngũ làm công tác tư tưởng của đảng bộ, chi bộ. Đội ngũ này vừa cập nhật và phổ biến tình hình thời sự, đường lối, chính sách và pháp luật cho nhân dân, vừa giúp cấp ủy nắm tình hình tư tưởng và tâm trạng của nhân dân. Cấp ủy chủ động chỉ đạo phối hợp với các lực lượng công an, biên phòng, giáo viên trên địa bàn để làm công tác tư tưởng.

Đổi mới nội dung và sử dụng các hình thức tuyên truyền cho phù hợp với từng đối tượng, trong đó chú trọng hình thức tuyên truyền miệng kết hợp với mô hình trực quan để dân thấy, dân tin. Kiên quyết đấu tranh khắc phục sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống trong cán bộ, đảng viên. Triển khai sâu rộng việc giáo dục, rèn luyện đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên mà nội dung cơ bản là học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh. Công tác tư tưởng phải tiến hành một cách thường xuyên và liên tục, ở mọi lúc, mọi nơi, từ các cuộc tiếp xúc, giao tiếp trong

sinh hoạt đến việc tổ chức quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Đảng.

2 - *Xây dựng đội ngũ cấp ủy viên, người đứng đầu cấp ủy trong sạch, vững mạnh.* Người tham gia cấp ủy phải là những đảng viên ưu tú, bảo đảm tiêu chuẩn cả về phẩm chất chính trị, đạo đức, trình độ và năng lực, có khả năng lãnh đạo và tổ chức thực hiện nhiệm vụ của chi bộ, đảng bộ. Quá trình xây dựng đội ngũ cấp ủy cần kết hợp hài hòa giữa tiêu chuẩn và cơ cấu. Cơ cấu trên cơ sở phải bảo đảm tiêu chuẩn, khắc phục tình trạng nặng về cơ cấu, xem nhẹ tiêu chuẩn. Cấp ủy cấp trên nên kịp thời thay thế những cấp ủy viên không bảo đảm tiêu chuẩn, không hoàn thành nhiệm vụ, không nên chờ đến hết nhiệm kỳ.

Cùng với việc kiện toàn, củng cố đội ngũ cấp ủy cần bố trí người đứng đầu cấp ủy thực sự tiêu biểu về phẩm chất, năng lực, đủ tiêu chuẩn theo quy định; có khả năng tập hợp và là trung tâm của sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng và sự thống nhất giữa Đảng với quần chúng nhân dân. Thực tế hiện nay, số bí thư cấp ủy xã, phường, thị trấn có trình độ văn hóa bậc trung học phổ thông mới đạt 40,99%; số có trình độ chuyên môn nghiệp vụ trung cấp trở lên đạt 33,33%. Do đó, giải pháp kiện toàn cấp ủy, bố trí người đứng đầu cấp ủy là vấn đề các cấp ủy phải tập trung lãnh đạo.

3 - *Thường xuyên chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ cơ sở, tiếp tục đổi mới về công tác cán bộ; đổi mới cả về quan điểm, nội dung, phương pháp tiến hành và triển khai đồng bộ các mặt đánh giá cán bộ, quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, luân chuyển, bố trí và sử dụng cán bộ.* Cấp ủy phải chủ động rà soát, đánh giá và phân loại cán bộ công chức theo quy định một cách khách quan, chính xác. Khi đánh giá cán bộ cần dựa vào tiêu chuẩn lấy hiệu quả công tác và dựa vào tín nhiệm của nhân dân làm thước đo chủ yếu. Trên cơ sở kết quả đánh giá cán bộ, cấp ủy làm tốt công tác quy hoạch cán bộ, tập trung quy hoạch cho các chức danh chủ chốt của cấp mình (bao gồm các chức danh bầu cử và các chức danh cán bộ chuyên môn). Trong công tác quy hoạch cán bộ, cấp ủy cần khắc phục tư tưởng

làm qua loa, chiếu lệ quy hoạch những cán bộ thiếu năng lực lãnh đạo, chỉ đạo mà phải gắn với chiến lược cán bộ ở cấp mình.

Về công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, ban thường vụ các cấp ủy cần tập trung chỉ đạo xây dựng kế hoạch đào tạo một cách khoa học, chống tư tưởng nôn nóng, đào tạo tràn lan dẫn đến chất lượng không cao; đào tạo cán bộ phải gắn với quy hoạch cán bộ. Việc đào tạo văn hóa, chuyên môn và lý luận chính trị nên mở theo cụm liên huyện hoặc khu vực mới có đủ số lượng, mở xen kẽ thời gian để vừa có cán bộ đi học, vừa có cán bộ làm việc.

Có chính sách ưu tiên bố trí, sử dụng số con em gia đình cách mạng, người dân tộc thiểu số, nữ... nằm trong diện quy hoạch đã được đào tạo. Chú trọng bố trí cán bộ trẻ thay thế dần cán bộ cao tuổi, trước hết là trong tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội. Đối với các huyện miền núi cao, khắc phục tình trạng con em địa phương sau khi đào tạo về không được bố trí công tác gây nên tâm lý trong nhân dân không muốn cho con em đi học ảnh hưởng tới việc sử dụng nguồn nhân lực tại địa phương.

4 - *Thường xuyên nâng cao chất lượng đảng viên và làm tốt công tác kết nạp đảng viên mới.* Các cấp ủy cần làm cho đảng viên có nhận thức đúng về tiêu chuẩn đảng viên và tư cách của đảng viên. Nắm vững nội dung tiêu chuẩn, nhiệm vụ đảng viên là vấn đề cơ bản để làm tốt công tác đảng, là cơ sở để nâng cao chất lượng đảng viên. Tạo điều kiện cho đảng viên học tập để nâng cao nhận thức về chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh... theo Quy định 54 của Bộ Chính trị "về chế độ học tập lý luận chính trị trong Đảng". Thực hiện nghiêm túc quy định về những việc đảng viên không được làm, tăng cường giáo dục và phổ biến kiến thức pháp luật; thực hiện Quy chế Dân chủ ở cơ sở; Pháp lệnh chống tham nhũng, thực hành tiết kiệm...

Về công tác kết nạp đảng viên mới, cấp ủy có kế hoạch cụ thể, chi tiết, phải khảo sát và phân loại đối tượng, nắm chắc đối tượng. Trên cơ sở đó có kế hoạch tạo nguồn, phân công người giúp đỡ; đồng thời cấp ủy giao chỉ tiêu

cụ thể, phù hợp để các tổ chức đảng phấn đấu thực hiện. Trong quá trình lãnh đạo thực hiện công tác kết nạp đảng viên mới phải nắm vững phương châm: coi trọng chất lượng, chống khuynh hướng chạy theo số lượng; nắm vững nguyên tắc, không định kiến hẹp hòi nhưng phải đề phòng những phần tư cơ hội chui vào Đảng...

5 - Nâng cao chất lượng sinh hoạt cấp ủy, sinh hoạt chi bộ, đổi mới phong cách lãnh đạo và lề lối làm việc, bảo đảm sự thống nhất ý chí và hành động trong cấp ủy. Thực hiện tốt chế độ tự phê bình và phê bình, tăng cường đoàn kết thống nhất trong cấp ủy. Đây là giải pháp để rèn luyện sức chiến đấu của cấp ủy. Cấp ủy xây dựng chương trình hành động toàn khóa; chương trình công tác hằng năm, quý, tháng. Trong các chương trình công tác cần xác định nhiệm vụ trọng tâm, những công việc cấp bách của từng giai đoạn. Nội dung sinh hoạt cấp ủy, sinh hoạt chi bộ nên hướng vào những vấn đề bức xúc, thiết thực đối với nhân dân.

Giữ vững nền nếp sinh hoạt đảng, định kỳ mỗi tháng một lần theo quy định của Điều lệ Đảng. Trước ngày họp chi bộ, chi ủy chuẩn bị chu đáo nội dung và thông báo cho đảng viên biết để chuẩn bị ý kiến tham gia. Tùy thuộc nội dung mà chi ủy xem xét lựa chọn các hình thức sinh hoạt cho phù hợp: sinh hoạt chính trị, sinh hoạt chuyên đề, sinh hoạt học tập... Chi bộ có thể vận dụng một trong những hình thức trên hoặc kết hợp các hình thức với nhau để nâng cao chất lượng và tính phong phú, đa dạng trong sinh hoạt chi bộ, tránh nhàm chán nhưng phải đảm bảo tính lãnh đạo, tính giáo dục và tính chiến đấu.

6 - Thực hiện tốt việc đánh giá chất lượng tổ chức cơ sở đảng và đảng viên. Hằng năm, trên cơ sở hướng dẫn của Trung ương, của Tỉnh ủy về đánh giá chất lượng tổ chức cơ sở đảng và đảng viên, các cấp ủy cụ thể hóa các tiêu chuẩn thành những tiêu chí cụ thể phù hợp với đặc điểm, tình hình của mỗi chi bộ, đảng bộ. Nội dung đánh giá chất lượng phải quán triệt đến tận đảng viên, làm cho tất cả đảng viên nắm vững tiêu chuẩn từng loại của tổ chức cơ sở đảng, tiêu chuẩn của từng loại đảng viên.

Định kỳ hằng năm, cấp ủy tập trung chỉ đạo tốt việc đánh giá chất lượng tổ chức cơ sở đảng, đảng viên và phải bảo đảm nguyên tắc, đúng quy trình, dân chủ, công khai, khách quan. Đánh giá chất lượng tổ chức cơ sở đảng và đảng viên phải đánh giá đúng thực trạng tình hình; khắc phục tư tưởng làm qua loa, chiếu lệ.

7 - Tăng cường công tác kiểm tra của Đảng. Các cấp ủy xây dựng chương trình, kế hoạch kiểm tra của cấp ủy (kiểm tra định kỳ 6 tháng, 1 năm; kiểm tra đột xuất...). Sau khi có kế hoạch, tổ chức thực hiện một cách nghiêm túc và báo cáo cho cấp trên biết. Trong kế hoạch phải xác định rõ nội dung, đối tượng, thời gian kiểm tra. Kết quả kiểm tra được thông báo cho tổ chức đảng nơi kiểm tra biết để khắc phục những tồn tại, khuyết điểm. Kết hợp chặt chẽ việc kiểm tra cấp ủy với sự tự giác của đảng viên trong việc chấp hành Điều lệ Đảng, chỉ thị, nghị quyết của Đảng. Ngoài chương trình công tác kiểm tra của cấp ủy các chi bộ, đảng bộ cần kết hợp với sinh hoạt thường kỳ của chi bộ để kiểm tra đảng viên thực hiện nhiệm vụ được giao, kiểm tra việc triển khai và thực hiện các nhiệm vụ của chi bộ, đảng bộ. Coi trọng việc kiểm tra thường xuyên để chủ động ngăn ngừa vi phạm khuyết điểm ngay từ đầu.

8 - Lãnh đạo nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, củng cố an ninh - quốc phòng. Trên cơ sở nghị quyết của huyện ủy, thị ủy, nghị quyết đại hội của đảng bộ, chi bộ, 6 tháng, 1 năm cấp ủy phải xác định cho được nhiệm vụ cụ thể về phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương. Ngoài ra, cần có từng nghị quyết chuyên đề cụ thể phù hợp với đặc thù ở mỗi địa phương. Sau khi có nghị quyết, lãnh đạo Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Mặt trận, các đoàn thể chính trị - xã hội, toàn thể cán bộ, đảng viên và nhân dân triển khai thực hiện tốt các mục tiêu, nhiệm vụ nghị quyết đã đề ra, khắc phục tư tưởng trông chờ, ý lại ở cấp trên, nâng cao nhận thức về tự chủ, tự lực, tự cường ở cơ sở.

9 - Đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng, chăm lo xây dựng chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể. Quán triệt cho các cấp ủy và cán bộ, đảng viên có nhận thức đầy đủ về chức năng, nhiệm vụ của đảng bộ, chi bộ cơ sở xã,

phường, thị trấn; tổ chức đảng là hạt nhân lãnh đạo toàn diện các mặt công tác ở cơ sở; nắm vững nhiệm vụ phát triển kinh tế là nhiệm vụ trọng tâm, xây dựng Đảng là then chốt; chăm lo xây dựng chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể vững mạnh, bảo đảm sự phối hợp chặt chẽ giữa các tổ chức trong toàn bộ hệ thống chính trị.

10 - *Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy cấp trên đối với tổ chức cơ sở đảng ở xã, phường, thị trấn.* Ban thường vụ huyện, thị ủy chỉ đạo cho các ban Đảng, các cơ quan chuyên môn tiến hành khảo sát, đánh giá thực trạng của các chi, đảng bộ xã, phường, thị trấn. Từ đó có kế hoạch, biện pháp đối với từng xã, phường, thị trấn. Đối với tổ chức cơ sở đảng yếu kém phải xác định đúng nguyên nhân, từ đó có biện pháp thích hợp để khắc phục. Đối với những nội bộ mất đoàn kết, yếu kém kéo dài có thể áp dụng biện pháp về công tác tổ chức và cán bộ; thực hiện việc luân chuyển cán bộ, trước mắt cần luân chuyển cán bộ đối với các chức danh: bí thư cấp ủy, chủ tịch ủy ban nhân dân ở những nơi yếu kém, những nơi trọng yếu.

Tăng cường bồi dưỡng nghiệp vụ công tác đảng cho cán bộ làm công tác đảng ở xã, phường, thị trấn; đầu tư cơ sở vật chất, bảo đảm kinh phí hoạt động của tổ chức cơ sở đảng ở xã, phường, thị trấn. Hằng năm cấp ủy cấp trên chỉ đạo các tổ chức cơ sở thực hiện nghiêm túc việc xây dựng và bố trí dự toán ngân sách, bảo đảm kinh phí hoạt động của các tổ chức cơ sở đảng xã, phường, thị trấn.

Từ thực tiễn ở Quảng Nam, chúng tôi nêu lên thực trạng và đề xuất một số giải pháp về công tác đảng ở cơ sở. Hy vọng những giải pháp cơ bản trên, sẽ góp phần nào vào việc từng bước nâng cao chất lượng hoạt động của các chi, đảng bộ xã, phường, thị trấn ở Quảng Nam nói riêng, ở các địa phương khác nói chung nhằm bảo đảm cho đảng bộ, chi bộ ở cơ sở thực sự là nền tảng và là hạt nhân chính trị ở cơ sở, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước vì mục tiêu dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. □

KIÊN GIANG PHÁT TRIỂN...

(Tiếp theo trang 48)

viên chức nhà nước, lực lượng vũ trang công tác tại đảo; hỗ trợ đào tạo, bồi dưỡng xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp trong hệ thống chính trị, cán bộ quản lý kinh tế và lực lượng công nhân kỹ thuật lành nghề tại chỗ. Khuyến khích và lựa chọn những người ra đảo phải biết và có thể sống bằng nghề khai thác hải sản và những người có tay nghề phù hợp với những ngành nghề của vùng biển đảo, tạo điều kiện về nhà ở, xây dựng trường học, trạm y tế... để họ yên tâm định cư lâu dài.

Muốn phát triển ổn định phải làm tốt nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền trên biển. Để thực hiện vấn đề này, Nhà nước cần sớm ký các hiệp định về biên giới lãnh hải trên biển với các nước đang có tranh chấp; tăng cường hỗ trợ kinh phí, phương tiện cho các lực lượng có chức năng bảo vệ vùng biển. Cần cấp thêm kinh phí cho Bộ đội Biên phòng ở Kiên Giang để tăng cường tuần tra bảo vệ biển. Cấp ủy và chính quyền ở địa phương trong tỉnh cần tăng cường giáo dục nhân dân ý thức nâng cao cảnh giác, kịp thời phát hiện các tàu lạ xâm nhập lãnh hải trái phép, kết hợp với lực lượng Bộ đội Biên phòng và quần chúng làm tốt chức năng bảo vệ biển.

Trong xây dựng các dự án phát triển kinh tế và các dự án phát triển du lịch, nhất là ở Phú Quốc phần đầu bảo đảm kết hợp chặt chẽ hai mặt kinh tế và quốc phòng - an ninh. Đồng thời, chỉ đạo thực hiện tốt cơ chế lãnh đạo, điều hành, chỉ huy và phối hợp có hiệu quả hoạt động của các lực lượng trên đảo và trên biển trong quản lý, bảo vệ vùng biển, đảo, khai thác tài nguyên, bảo vệ môi trường biển. Vấn đề kết hợp phát triển kinh tế với bảo vệ quốc phòng - an ninh là một vấn đề lớn, còn nhiều việc phải làm. Từ thực tiễn của Kiên Giang, chúng tôi xin được những ý kiến trên để bạn đọc tham khảo và cùng chia sẻ. □